

DISPOSICIONS**DEPARTAMENT DE CULTURA****ACORD GOV/41/2015, de 17 de març, pel qual es declaren les Caramelles del Roser de Sant Julià de Vilatorça element festiu patrimonial d'interès nacional.**

L'article 14.1 del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya, disposa que el Departament de Cultura ha d'iniciar d'ofici la declaració de les festes i dels elements festius patrimonials o tradicionals d'interès nacional, a proposta de la Direcció del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana;

La Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals el dia 15 d'octubre de 2014 va emetre informe favorable sobre l'expedient de declaració;

Per Resolució del conseller de Cultura, de 14 de gener de 2015, es va incoar expedient per a la declaració de les Caramelles del Roser de Sant Julià de Vilatorça com a element festiu patrimonial d'interès nacional;

Vistes les al·legacions presentades per les persones interessades, les quals han estat favorables a la declaració;

D'acord amb el que disposen l'article 6 de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural, i l'article 15 del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya;

A proposta del conseller de Cultura, el Govern

ACORDA:

—1 Declarar element festiu patrimonial d'interès nacional les Caramelles del Roser de Sant Julià de Vilatorça, i definir-ne les característiques que li són pròpies, que consten en l'annex.

—2 Inscriure la declaració de l'element festiu patrimonial d'interès nacional en el Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya.

—3 Publicar íntegrament aquest Acord al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, de conformitat amb el que preveu l'article 15.2 del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya i notificar-lo a les persones o entitats responsables de l'organització de la festa o dels elements, a l'ajuntament i al consell comarcal corresponents.

Contra aquest Acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar recurs potestatiu de reposició davant el Govern de la Generalitat de Catalunya en el termini d'un mes, o bé recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el termini de dos mesos, a comptar en tots dos casos de la publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* o de la notificació corresponent.

Barcelona, 17 de març de 2015

Jordi Baiget i Cantons

Secretari del Govern

ANNEX

Característiques de l'element festiu

El cant de les caramelles s'ha associat amb els goigs del Roser, i alguns pobles encara celebren el Roser per Pasqua Florida. Sant Julià de Vilatorça interpreta unes caramelles molt lligades al Roser que són les més antigues documentades de tot Catalunya i daten del 1590 (butlla fundacional de la Confraria del Roser).

El matí de la diada de Pasqua Florida surt la comitiva de Caramellaires del Roser recorrent els carrers del poble tot cantant els goigs del Roser. La comitiva és encapçalada per la bandera de la Verge, seguida per dues fileres de caramellaires, abillats amb capa i barret de copalta i amb un llaç vermell.

Cada caramellaire porta un bordó o vara tornejada, amb una plaqueta que du una estampa de la Mare de Déu del Roser al davant i el text dels goigs al darrere. La comitiva va cantant els goigs del Roser amb una polifonia antiga, i seguida per un grup de músics acompanyats amb instruments de vent. L'orquestra es compon bàsicament de trompetes, trombons i el fiscorn, però també es pot enriquir amb el saxofon, el clarinet, l'acordió, la guitarra i el contrabaix. Els músics van abillats amb capa llarga de color morat, barret de copalta del mateix color i amb un llaç de color blau marí.

Completen el seguici infants amb vestit de festa que porten bastons tornejats, amb un pom de flors al cim i cintes de tots els colors. Tres cistellaires, amb el vestit de vellut, faixa i barretina, van trucant a les portes i recollint les aportacions dels vilatans. Un cistellaire porta la típica cistella de caramelles, ben guarnida, dalt d'una perxa amb corda i corriola per tal de fer-la arribar a balcons i finestres.

Els goigs del Roser són els protagonistes de la festa. Les estrofes dels goigs, amb text i música arcaics, transmesos de generació en generació, es van desgranant i alternant amb la tonada instrumental.

A les vuit del matí surten els caramellaires cantant els goigs de la manera següent: el rengle de caramellaires del cantó dret, on predominen les veus atenorades, canta els dos primers versos; seguidament, els del cantó esquerre, on predominen les veus greus, canten el tercer i quart vers a dues veus; l'últim vers és reprès a l'unison per tots els caramellaires i a continuació el grup instrumental fa la tornada.

Sense interrupció es van enllaçant les altres estrofes, seguint el mateix patró. En arribar a l'última estrofa, "Supliquem, Rosa agraciada", els caramellaires es lleven el barret en senyal de salutació i en fer la repetició del darrer vers s'hi afegeix l'orquestra, per tal de fer més solemne la cloenda.

A més dels goigs del Roser, d'ençà del 1902 es va establir un nou costum. Cada any s'estrena una nova peça a tres veus, composta per a l'ocasió i obra d'autors locals. Aquestes obres solen ser sardanes, valsos o havaneres a dues o tres veus. Una de les peces fixes del repertori és la sardana "Som vilatortins", amb música de Manel Suné i text del seu fill Josep.

El fet d'estrenar cada any una obra nova és un contrapunt a la música arcaica dels goigs.

També des de l'any 1977, el diumenge després de Pasqua se celebra l'Aplec Caramellaire. Es convida a colles d'altres poblacions i es fa una matinal amb tomb caramellaire, cantada de totes les colles a la plaça Major i dinar de germanor.

L'any 1990, en complir-se el IV aniversari, es va inaugurar una gran talla de pedra a la plaça de l'Ajuntament en honor i record de les caramelles.

En conclusió, les caramelles del Roser de Sant Julià van néixer a finals del segle XVI amb el cant dels goigs, que anava a càrrec de la confraria que fou establerta oficialment l'any 1592. Segurament la intenció inicial era homenatjar la Mare de Déu del Roser, però al llarg dels anys s'anà convertint en un costum pasqual del poble. A Sant Julià de Vilatorça ha perdurat la forma original que, gràcies a la indumentària, a la intervenció instrumental i a una música popular molt pròpia, sumades al fet que s'hagi transmès de generació en generació de manera ininterrompuda, fa que sigui una festa excepcional. Aquest any 2015, se celebren els 425 anys d'aquesta tradició.

(15.076.099)